

รายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยขอนแก่น : 2564

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals

SDGs 2021

เป้าหมายที่ 1 : ขจัดความยากจน
เพื่อขจัดความยากจนในทุกรูปแบบและทุกพื้นที่
ให้ครอบคลุมชุมชนสำคัญที่มหาวิทยาลัยดูแล

1st Goal : No Poverty in all forms ; and everywhere
covering the community area under KKU's responsibility

รายงานผลการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น : 2564

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals

SDGs 2021

เป้าหมายที่ 1 : ขจัดความยากจน
ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบและทุกพื้นที่
ให้ครอบคลุมชุมชนสำคัญที่มหาวิทยาลัยดูแล

1st Goal : No Poverty in all forms ; and everywhere covering the
community area under KKU's responsibility

ความเป็นมา

การก่อตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU) ขึ้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนากำลังคนและสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาภาคอีสานที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่และมีความแห้งแล้ง และมีประชาชนยากจนอาศัยอยู่มาก ถึง 1 ใน 3 ของทั้งประเทศและมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายๆ ด้านให้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น มีฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามนโยบายการขยาย การศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่ภูมิภาค

มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีบทบาทอย่างมากในการลดความยากจนและแก้ปัญหาขั้นพื้นฐานของ ประชาชนในภาคอีสาน โดยระดมพลังกำลังบุคลากร และนักศึกษา จาก 19 คณะหรือส่วนงาน ทั้งมหาวิทยาลัย ใน การ นำองค์ความรู้ เทคโนโลยี ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปช่วยในการแก้ไขปัญหาของชุมชนและสังคม เพื่อช่วย ยกเศรษฐกิจฐานรากอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยมีการจ้างงานประชาชนในพื้นที่มากกว่า 600 กว่าคน บัณฑิต มากกว่า 1,500 คน รวมทั้งนักศึกษา,มากกว่า 1,000 คน ทำให้มีการจ้างงานมีเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชนและ ตำบลนั้นๆ มีการสร้างอาชีพสร้างรายได้ ตลอดจนเกิด ผู้ประกอบการรายใหม่หรือที่เรียกว่า Start Up ในชุมชน หรือในท้องถิ่นนั้นๆ จากการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ มีการนำองค์ความรู้วิจัยและนวัตกรรมของ มหาวิทยาลัยไปช่วยในการเพิ่มมูลค่าของสินค้า ตลอดจนการเกิดวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้เกิดการหมุนเวียน ธุรกิจ ภายในชุมชน มี การสนับสนุนจากภาคเอกชนและภาครัฐอื่นๆ ในการบูรณงานให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนของ เศรษฐกิจชุมชน ไม่ว่าจะเป็นบริษัทห้างร้าน สมาอุตสาหกรรม หอการค้า ธนาคาร ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น อบต. อบจ. นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับโครงการที่ แก้ไขปัญหาความยากจน ได้แก่โครงการ มหาวิทยาลัย สูตรตำบลหรือ University to community

นอกจากนี้ยังมีโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากหรือโครงการแก้งาน ที่มีการดำเนินงานมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันโดยการนำเอาองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยไปถ่ายทอดในชุมชน ไปฝึกปฏิบัติไปได้จริง และมีการขยาย จากพื้นที่ที่เรียกว่า อำเภอ.มข. พัฒนา ไปพื้นที่รอบๆ มหาวิทยาลัย และไป ทุกจังหวัดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ โครงการที่สำคัญ ได้แก่ (1) โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประดู่หางดำและไก่ KKU1 ที่จากการปรับปรุงสายพันธุ์ทำให้ไก่แข็งแรง โตเร็ว มีไขมัน น้อย มีการผลิตลูกไก่ในโรงเรือนของมหาวิทยาลัยและนำไปส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงเพื่อผลิตและจำหน่ายหรือส่ง ต่อให้กับตลาด เป็นการยกระดับสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่มีคุณภาพและราคาจำหน่ายสูงในท้องตลาด ทำให้ประชาชน ในท้องถิ่นมีรายได้จากการเลี้ยงและมีการนำไปขายมากขึ้น (2) โครงการผลิตผักปลอดภัยเพื่อเพิ่มมูลค่าของผัก ที่มี การจำหน่ายในท้องตลาดทั่วไปให้มีมูลค่าสูงขึ้นจากการลดการใช้สารเคมีให้มากที่สุดเพื่อความปลอดภัยของ ผู้บริโภคทำให้มีราคาที่สูงขึ้นและเป็นทางเลือกของการเพาะปลูกผัก ในปัจจุบัน (3) โครงการเกษตรอินทรีย์ เป็น โครงการที่ เน้นการใช้วัสดุ ตามธรรมชาติที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็น สารชีวภัณฑ์ หรือปุ๋ยอินทรีย์ต่างๆ มาใช้ในการปลูก

พืชผัก ทางเกษตรต่างๆ เพื่อที่จะลดการปนเปื้อน ของสารเคมี ในปัจจุบันเป็นความต้องการของตลาด ชั้นกลาง และชั้นสูงอย่างม โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ส่งเสริม และสนับสนุนมีการอบรมการฝึกทักษะ โครงการต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถที่จะขอมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรปลอดภัย (4) โครงการโปรตีนจากแมลง มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการ เลี้ยงจิ้งหรีดและแมลงวันลาย เริ่มตั้งแต่การเพาะเลี้ยง การเลือกสายพันธุ์ การทำ โรงเรือนการทำการแปรรูปและตลาดการรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดการ หมุนเวียนธุรกิจชุมชน สำหรับแมลงวันลาย มีการส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยง มีการจำหน่ายมีการนำผลผลิตไม่ว่า จะเป็นหนอนดักแด่และ เศษเหลือมาทำปุ๋ยเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารสัตว์ โดยเฉพาะในการเลี้ยงปลาเลี้ยง ไก่เลี้ยงหมู เป็นต้น การลดต้นทุนค่าใช้จ่าย ในอาหาร อาหารชั้น ซึ่งส่วนใหญ่มาจากปลาป่น ก็จะมีราคาแพงทำให้ ต้นทุนการเลี้ยงปลาการเลี้ยงไก่การเลี้ยงหมูมีราคาค่อนข้างสูงทำให้ต้นทุนสูงดังนั้นการนำ หนอนแมลงวันลายมาใช้ ทดแทนเป็นโปรตีนอาหารสัตว์จะทำให้ต้นทุนการผลิตปลาไก่หมูและอื่นๆ ลดลงทำให้มีเงิน รายรับที่เป็นส่วนต่าง มากขึ้นในปัจจุบันจากโครงการจ้างงานของบัณฑิตเองทำให้มีการเกิด startup จากการเพาะเลี้ยงแมลงวันลายเพื่อ ขายตัวหนอน เป็นอาหารในสัตว์และนำเศษเหลือจากการเลี้ยงไปขายเป็นปุ๋ย(5) โครงการที่สำคัญ อีกโครงการหนึ่ง คือการแปรรูปของสินค้าทางการเกษตร จากการที่ มีผลผลิตทางการเกษตรจำนวนมากในช่วง ฤดูกาลเดียวกันทำให้ราคาผลผลิต ตกต่ำดังนั้นการที่มหาวิทยาลัยนำเทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร ไฟฉาย เพิ่มมูลค่าหรือลดการทิ้ง ก็เป็นประโยชน์มากในการเพิ่มมูลค่าของสินค้าการเกษตรและลดการทิ้งของพืชผัก ทางเกษตร (5) โครงการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของสินค้าทางการเกษตร ที่มีอยู่แล้วในชุมชนให้มี จุดเด่น ละจุดขาย เช่นการออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่ เช่น ลวดลายผ้าไหม ลายผ้าฝ้าย ลวดลายกระเป๋

Policy and operation

Khon Kaen University (KKU), in the northeast of Thailand, aims to develop manpower and create knowledge to develop the northeastern region, which has a large area affected by drought, where as many as one-third of poor Thai people live and face inequality problems in many areas. It is intended that the people of the region will have more opportunities to access higher education, have a better standard of living and quality of life according to the policy of the extension of higher education in the region.

Khon Kaen University acts in reducing poverty and solving fundamental problems of the people in the northeast by mobilizing personnel and students from 19 faculties or departments in the university in bringing knowledge, technology, research results and innovations to help solve the problems of the community and society, to help raise a stable and sustainable economy by employing more than 600 people in the area, over 1,500 graduates, including, more than 1,000 students, making employment with a circular economy in the communities and sub-districts. Livelihoods have been created to generate income, as well as new entrepreneurs, known as Start Ups in the community or in that locality by using the resources that are available locally. The university's research and innovation knowledge is used to help increase the value of products as well as the emergence of community enterprises for businesses within the community which have support from the private sector and local government in the integration of work for the stability and sustainability of the community economy. This could involve an industrial company, industry council, Chamber of Commerce, banks, community leaders, local leaders, Sub-district Administrative Organizations (SAO), Provincial Administrative Organizations (PAO), sheriffs, and Provincial Governors for the poverty alleviation projects such as the sub-district university projects or the University to community projects.

In addition, there are projects to promote the basic economy or poverty alleviation projects which have been operating from the past to the present by bringing the knowledge, research, technology and innovations of the University to the community to practice and gradually expand from the area called KKU Pattana District Area around the university to all provinces in the northeast region and other regions of the country. The important projects are (1) the project to promote the raising of native chickens. Black-tailed Pradu and KKU1 chickens being bred to make them strong, fast growing and with less fat. Chicks are produced in the university

and encouraged by farmers to raise them to produce and sell or pass them on to the market. It is an upgrade of the native chicken breed with high quality and high market prices. This allows the local people to earn more income from raising and selling them. (2) The project to produce safe vegetables to increase the value of vegetables that are sold in the general market by reducing the use of chemicals as much as possible for the safety of consumers, resulting in higher prices and an alternative to vegetable cultivation as it is in the present (3) The agricultural organic project is a project that focuses on the use of natural materials, whether it is biological substances or various organic fertilizers used in the cultivation of vegetables. Various agricultural products that are uncontaminated by chemicals are currently in demand in the market. Khon Kaen University has promoted and supported the development of various skills training projects for farmers to be able to meet organic or safe agriculture standards. (4) The Insect Protein Project; the university is promoting feeding crickets and striped flies starting from cultivating breed selection Greenhouse making, processing and market grouping together to form and strengthen community enterprises. There was a turnover of business in the community. For striped flies cultivation is encouraged, as there are products that are sold as larvae and pupa. The leftovers are used to make fertilizer to reduce the cost of purchasing animal feed, especially in raising fish, raising chickens and pigs, etc, reducing costs in feed, concentrated food, which mainly comes from fish meal. The cost of raising fish, chickens, and pigs is quite high, so bringing striped fly worms to replace the protein feed will reduce the production cost of fish, chicken, pigs, etc., making significantly better income. At the present, in the graduate's employment program, there has been a start-up from cultivating striped flies to selling caterpillars. They are used as food for animals and the leftovers from farming are sold as fertilizer (5). Another important project is the processing of agricultural products. The large amount of agricultural products in the same season, results in the price of produce being depressed, so the university introduced food processing technology to add value. It is very beneficial for increasing the value of agricultural products and reducing agricultural waste. Products that already exist in the community are promoted and the strengths and selling points, such as product design and the identity of the area are emphasized through silk patterns, cotton patterns, and bag patterns and designs.

การช่วยเหลือนักศึกษา ที่มีรายได้น้อย (Low-income student support)

กองพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Student Affairs and Alumni Relations Division / Khon Keen University)

รับสมัครและคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับ

ทุนการศึกษา

(ทุนการศึกษาประเภท ข)

ลักษณะของทุน

- เป็นทุนการศึกษาประเภทให้เปล่า
- สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกชั้นปี ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด
- 1.ทุนการศึกษากองทุนพระราชทานสยามบรมราชกุมารี
ปีการศึกษา 2563 ภาคต้น จำนวน 500 ทุนๆละ 10,000 บาท
- 2.ทุนการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก อาทิ หน่วยงานภาครัฐ / ภาคเอกชน / องค์กร สาธารณะกุศล/ผู้มีจิตศรัทธาบริจาค

คุณสมบัติผู้ขอรับทุน

- เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกชั้นปี และไม่ได้อยู่ระหว่างลาพักการศึกษา
- มีความประพฤติดีเรียบร้อย ขาดแคลนทุนทรัพย์
- มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในเกณฑ์ที่จะสำเร็จการศึกษาได้
- ไม่เป็นผู้ได้รับทุนแบบต่อเนื่องอยู่แล้ว (ยกเว้นเป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ)
- มีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยหรือผู้ให้ทุนการศึกษากำหนด

รายละเอียดเพิ่มเติม

รายละเอียดการขอรับทุน

ใบสมัครขอรับทุน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม คุณสมพร ชูศรีเมือง นักวิชาการศึกษา เบอร์โทรศัพท์ 043 202356

การจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนทุนการศึกษาเป็นจำนวนมากหลากหลายโครงการ เช่น ทุนการศึกษามูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย เพื่อมอบทุนการศึกษาแบบให้เปล่าแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนให้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและในกรณีนักเรียนที่ได้รับนี้สอบผ่านเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้จะมอบทุนต่อเนื่องให้จนสำเร็จหลักสูตรปริญญาตรี ทุนธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยธนาคารไทยพาณิชย์ได้เริ่มมอบทุนการศึกษาแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา ในรูปแบบทุนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา สำหรับนักศึกษาที่มีความประพฤติดี มีความมุ่งมั่นในการศึกษา และขาดแคลนทุนทรัพย์ ทุนการศึกษาเครือข่ายเจริญโภคภัณฑ์ เป็นโครงการมอบทุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับนิสิต นักศึกษาที่มีลักษณะเป็นผู้นำ มีบุคลิกภาพดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อให้มีทุนทรัพย์เพียงพอในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา พร้อมทั้งจัดให้ได้รับการฝึกอบรม การทำโครงการต่าง ๆ การฝึกประสบการณ์ และการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษ อันจะมีผลให้ผู้รับทุนการศึกษา ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนและการสร้างเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติในอนาคต โครงการคุณหมอของกำลังใจ เป็นทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่สอบเข้าศึกษาต่อ หรือ กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา และ/หรือ ประสบปัญหาด้านการเงินระหว่างศึกษา เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่เคยมีประวัติการทำผิดวินัยที่ร้ายแรง และมีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการเป็นแพทย์ โครงการ “กำลังใจสร้างครูของชาติ” เป็นทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หรือ ศึกษาศาสตรบัณฑิต ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา และ/หรือ ประสบปัญหาด้านการเงินระหว่างศึกษา เป็นผู้มีความประพฤติดีไม่เคยมีประวัติการทำผิดวินัยที่ร้ายแรง และมีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการเป็นครูมืออาชีพ โครงการ “Gumlungjai Scholars” เพื่อมอบทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะ ภาควิชาต่างๆ (ยกเว้นหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ศึกษาศาสตรบัณฑิต และแพทยศาสตรบัณฑิต) ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา และ/หรือ ประสบปัญหาด้านการเงินระหว่างศึกษานอกจากนี้สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับฝ่ายพัฒนานักศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์ จัดโครงการรับมอบคูปองอาหารกลางวันช่วยเหลือนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 และได้รับผลกระทบจากอุทกภัย รวมทั้งการจัดทุนช่วยเหลือนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2564

การจัดการเงินช่วยเหลือนักศึกษาอื่นๆ

เงินยืมฉุกเฉินนักศึกษาสำหรับนักศึกษายากจนและมีปัญหาด่วนในการใช้เงิน

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีการให้บริการสำหรับนักศึกษา คือ บริการเงินยืม กรณี ฉุกเฉิน แก่ นักศึกษาเมื่อนักศึกษาประสบปัญหาเรื่องการเงิน ต้องการยืมเงินฉุกเฉิน ยืมเงินได้ในวงเงินไม่เกิน 1,000 บาท: หลักฐานประกอบการยืม บัตรนักศึกษา / ใบเสร็จค่าเทอม(ตัวจริงหรือสำเนา) การชำระคืน ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไปหากไม่ชำระตามกำหนดจะถูกตัดสิทธิ์การยืมเงิน ฉุกเฉินและต้องได้โทษทางวินัยนักศึกษา

โครงการคูปองอาหารกลางวันเพื่อช่วยเหลือนักศึกษา มข. สู้ภัยโควิด-19

โครงการคูปองอาหารกลางวันเพื่อช่วยเหลือนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น สู้ภัยโควิด-19 โดยการริเริ่มของฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และเพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในช่วงเปิดภาคการศึกษาใหม่ โดยมหาวิทยาลัยก็ได้มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาหลายอย่าง คูปองอาหารกลางวันก็เป็น 1 ใน 11 มาตรการช่วยเหลือนักศึกษาในช่วงนี้ โดยท่านอธิการบดีได้อนุมัติงบประมาณจำนวน 600,000

บาท เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับคูปองอาหารกลางวันสำหรับนักศึกษา” สำหรับคูปองอาหารกลางวัน ดำเนินการมอบแก่นักศึกษา จำนวน 400 ชุด ๆ ละ 50 ใบ (มูลค่าใบละ 30 บาท รวม 1,500 บาท) ซึ่งจัดสรรให้ทุกคณะ/วิทยาลัย สำหรับมอบให้นักศึกษาใช้ซื้ออาหารและเครื่องดื่มที่ร้านค้าสวัสดิการภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบด้วย ศูนย์อาหารและบริการ 1 (คอมเพล็กซ์) ศูนย์อาหารและบริการ 2 (โรงชาย) ศูนย์อาหารและบริการ 3 (หนองแวง) และตลาดมอดินแดง ซึ่งร้านค้าที่ร่วมรายการจะมีป้ายแสดงการเข้าร่วมโครงการคูปองอาหารกลางวันสามารถใช้ได้ถึงวันที่ 25 กันยายน 2564

โครงการต่อต้าน

ความยากจน

COMMUNITY ANTI-POVERTY
PROGRAMMES

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำตลาดออนไลน์ผ้าไหม”

มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มองค์ความรู้เรื่องการเปิดเพจจำหน่ายสินค้า OTOP ของชุมชน เพิ่มทักษะการออกแบบสื่อดิจิทัลและการถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ จัดขึ้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2564 โดยคณะเกษตรศาสตร์ ณ ตำบล กุดเพียขอม อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ในการฝึกอบรมได้บรรยายเรื่อง 1) พื้นฐานการออกแบบสื่อดิจิทัล 2) เทคนิคการถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ และ 3) การสร้างช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยการจัดโครงการได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลกุดเพียขอม กำนันตำบลกุดเพียขอม และผู้นำหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์และประสานงานเป็นอย่างดี ทำให้ผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมจาก 7 หมู่บ้าน จำนวน 70 คน ในการดำเนินการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งนี้ คณะทำงานได้จัดทีมงานผู้รับผิดชอบในพื้นที่ ติดตามการนำองค์ความรู้เรื่องการออกแบบสื่อดิจิทัล การถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ และการเปิดเพจจำหน่ายสินค้าแบบออนไลน์ รวมถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในระหว่างการทำงาน เพื่อจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาการใช้สื่อดิจิทัล เพื่อช่วยให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้การจัดโครงการเกิดขึ้นเนื่องจากพบว่าพื้นที่ตำบลกุดเพียขอม อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น เป็นตำบลเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา การทำหัตถกรรมผ้าไหม การประมงน้ำจืด และการเลี้ยงโค ลักษณะของพื้นที่ส่วนใหญ่ประสบภัยแล้ง ไม่มีน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและมีจำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติน้อย ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหัตถกรรมผ้าไหมและการเลี้ยงโคเพื่อจำหน่ายเป็นหลัก ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกษตรกรมีความจำเป็นและสนใจพัฒนาทักษะการจำหน่ายผ้าไหมในช่องทางอื่นๆ แบบออนไลน์ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รักษาระดับรายได้ของครัวเรือนและเกษตรกรสามารถต่อยอดองค์ความรู้ดังกล่าวในการจำหน่ายสินค้าหรือผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆ ต่อไป

ผลิตภัณฑ์อาหาร ฮาชิอิ มีล บาร์ (Hachii Meal Bar)

ธัญพืชอัดแท่ง ผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อนักกีฬาที่ต้องการคุณประโยชน์พลังงานอย่างเร่งด่วน

อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดำเนินการเปิดตัว ฮาชิอิ มีล บาร์ (Hachii Meal Bar) ธัญพืชอัดแท่ง เติมเต็มพลังงานตอบโจทย์นักกีฬา ผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อรองรับกลุ่มนักกีฬาที่ต้องการคุณประโยชน์พลังงานอย่างเร่งด่วน ที่ผลิตจากธัญพืช ผลงานวิจัยและบ่มเพาะธุรกิจจากคณะทำงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้ธัญพืชอัดแท่ง มีชื่อทางการค้าว่า ฮาชิอิ มีลบาร์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเพื่อตอบโจทย์ในกลุ่มคนรักสุขภาพ ที่มุ่งเน้นเป้าหมายที่ใช้พลังงานเป็นเวลานาน โดยเฉพาะนักวิ่งเทรล นักวิ่งมาราธอน นักวิ่งอัลตร้า นักกีฬาเรือพาย หรือแม้กระทั่งนักฟุตบอล ที่จำเป็นต้องการได้รับสารอาหารที่เพียงพอ ดังนั้นฮาชิอิ ที่เป็นผลงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จึงนำวัตถุดิบที่ดีที่สุดในกลุ่มดังกล่าว ในการใช้อินทพลัม อัลมอนต์ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ โปรตีนจากถั่ว ข้าวโอ๊ต ซึ่งเป็นกลุ่มที่ให้พลังงานและสารอาหารที่เป็นประโยชน์ มีคุณสมบัติโดดเด่นและเหมาะกับกลุ่มผู้บริโภคที่เน้นการรับประทานผัก ผลไม้ และธัญพืช โดยผ่านการแปรรูปน้อยที่สุด ที่สำคัญคือมีขนาดพกพาที่สะดวก กะทัดรัด และให้พลังงานมากกว่าผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

ฮาชิอิ เป็นผลิตภัณฑ์ของคนไทยตัวใหม่ที่ตอบโจทย์กลุ่มลูกค้า คือนักกีฬาได้อย่างมาก ในปัจจุบันถึงแม้ว่าฮาชิอิมีจำหน่ายเฉพาะในกลุ่มรสชาติดั้งเดิมหรือแบบต้นตำหรับ แต่ขณะนี้ได้ประสานการทำงานร่วมกับ ม.ขอนแก่นในการพัฒนารสชาติเพิ่มเติม คือรสกล้วย,รสโกโก้ และกลุ่มเบอร์รี่ โดยเน้นผลผลิตจากผลไม้ไทยเป็นหลัก รวมทั้งการวิจัยร่วมกับภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา ในการทำผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ทางอาหารและทางกีฬา เพื่อให้เป็นที่มั่นใจและเชื่อมั่นของกลุ่มนักกีฬาทุกชนิดกีฬา อย่างไรก็ตามด้วยการเป็นสินค้าไทย และใช้ผลผลิตจากไทยเป็นหลัก มั่นใจว่าจะสามารถแข่งขันกับตลาดการค้าภายในประเทศและต่างประเทศได้อย่างมาก ทั้งในด้านการวางแผนทางการตลาดที่มุ่งเป้าไปในกลุ่มต่างประเทศเพิ่มเติมจากประเทศไทย คือฮ่องกง สิงคโปร์ และกลุ่มประเทศทางตะวันออกกลาง และที่สำคัญคือในเรื่องของต้นทุนที่เราสามารถแข่งขันในเรื่องของราคาควบคู่ไปกับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์จะทำให้ธัญพืชอัดแท่งของไทยจะแข่งขันกับกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารในกลุ่มดังกล่าวกับนานาชาติได้อย่างมาก

สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือ

เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร

สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีการประชุมหารือระหว่างสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด) เพื่อการส่งเสริมการเลี้ยงจิ้งหรีด สำหรับเป็นแหล่งอาหารใหม่ และขับเคลื่อนให้ประชาชนได้มีโอกาสมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้บทบาทหน้าที่ของสถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นหน่วยงานที่ทำแผนยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดซึ่งเป็นการทำแผนเฉพาะด้านที่เน้นพื้นที่ และมีการทำงานพัฒนาพื้นที่ตามประเด็น เช่น พื้นที่ มข. แก้งจัน การทำเรื่องของการส่งเสริมการเลี้ยงจิ้งหรีด โดยการขอแหล่งทุนวิจัยต่าง ๆ ซึ่ง สสว. เป็นหน่วยงานหนึ่งที่เคยทำงานร่วมกันมาก่อนในเรื่องการท่องเที่ยว สำหรับการส่งเสริมการเลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อการหาแหล่งอาหารใหม่กำลังเป็นที่สนใจ ดังนั้นจึงมีการส่งเสริมการเลี้ยงจิ้งหรีด โดยได้ทำการศึกษาวิจัยแบบเปรียบเทียบใน 2 พื้นที่ คือบ้านแสนตอกกับบ้านฮ่องฮี เพื่อมองหาโอกาสและจุดแข็งในการพัฒนาเพื่อส่งเสริมให้ได้มาตรฐานการผลิต GAP ขับเคลื่อนโครงการไปสู่เป้าหมายให้ประชาชนได้มีโอกาสมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สำหรับ สสว. ได้ช่วยสนับสนุนด้านรูปแบบกระบวนการบริหารจัดการ ไลน์การจัดการจับ การคำนวณต้นทุน รวมถึงการใช้บริการของ “Central Lab” โดยในที่ประชุมได้มีการนำเสนอประเด็นปัญหาในกลุ่มคลัสเตอร์จิ้งหรีด ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องการให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นปัญหาที่เกษตรกรในพื้นที่ไม่สามารถแก้ไขเองได้ เช่น การขาดมาตรฐานในการจัดการ ปัญหาแหล่งเงินทุนสนับสนุน องค์กรความรู้ในการวางแผนการจัดการ และในที่ประชุมได้มีการนำเสนอแนวทางความร่วมมือระหว่างกันหลายประเด็น รวมถึงได้ลงพื้นที่ชมการเพาะเลี้ยงจิ้งหรีดและการแปรรูป ที่บ้านแสนตอก อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ซึ่งเป็นหมู่บ้านในโครงการการพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สู่ระบบการผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย ซึ่งสถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าไปดำเนินการ จนได้รับรองมาตรฐานฟาร์มจิ้งหรีดปลอดภัย GAP จำนวน 21 ฟาร์ม ซึ่งมากที่สุดในประเทศไทย

การสร้างเครือข่ายระดับประเทศพัฒนา อินเซ็ค ฮับ (insect hub)

ดำเนินการร่วมกันระหว่างจังหวัดขอนแก่น สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สยปพ.) ม.ขอนแก่น คณาจารย์ นักวิชาการหลายสาขาวิชาชีพ จาก ม.ขอนแก่น และ ม.ราชภัฏร้อยเอ็ด รวมทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน โดยมีการประชุมหารือเพื่อก่อเกิดการรวมทีม insect hub ในด้านวิชาการ ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อให้มีการสร้างองค์ความรู้แมลงโดยเฉพาะจิ้งหรีด ด้วยการรวมทีมนักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกร มองเป้าหมายการสร้างอาชีพในชุมชน ต่อยอดกลางทาง และปลายทาง มองเป้าหมาย และสถานะปัจจุบันเรื่องจิ้งหรีดในมิติต่าง ๆ มีปัญหา อุปสรรค ช่องว่างการที่จะบรรลุเป้าหมาย อย่างไรก็ตามนอกจากนี้ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อน insect hub ในภาพรวมของอีสานและเชื่อมโยงในมิติความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศ สร้างองค์ความรู้ทางวิชาการด้านจิ้งหรีดในมิติต่าง ๆ เป็นฐานความรู้ของประเทศ เพื่อการนำไปต่อยอดสร้างเศรษฐกิจต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง เป็นเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชน พร้อมเสนอผู้บริการ ม.ขอนแก่น เพื่อให้การสนับสนุน ขณะเดียวกันในด้านจังหวัดขอนแก่นที่มีการขับเคลื่อนโครงการผูกเสี่ยวแก่জনคนขอนแก่น จึงมีความเห็นว่าหนึ่งอาชีพที่จะส่งเสริมแก้ปัญหาความยากจนด้วยการเลี้ยงจิ้งหรีดเป็นอาชีพเสริม เน้นการลดค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง สามารถสร้างเศรษฐกิจประเทศในภาพรวมได้

นโยบายการจัดตั้ง “ศูนย์เทคโนโลยีแมลง”

ภายใต้ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC : Agritech and Innovation Center)

เนื่องจากจังหวัดนับว่าเป็นอาหารใหม่ประเภทโปรตีนทางเลือกใหม่นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดนโยบายให้ประเทศไทยเป็นฮับแหล่งผลิตแมลงของโลกโดยเน้นการพัฒนาการผลิตการแปรรูปและการตลาดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งฟาร์มจังหวัด อุตสาหกรรมอาหารใหม่ (Novel Food) และการสนับสนุนสตาร์ทอัพเกษตรตั้งเป้าหมายเจาะตลาดโลกมูลค่า 3 หมื่นล้าน “นโยบายและเป้าหมายดังกล่าวสอดคล้องกับองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ที่ส่งเสริมให้คนทั่วโลกบริโภคจังหวัดกันมากขึ้น เนื่องจากจังหวัดเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกที่มีราคาถูก โปรตีนจากแมลงจัดเป็นซูเปอร์ฟู้ด (Super Food) และเป็นอาหารแห่งอนาคต (Future Food) ที่ต้องยกระดับมาตรฐานการผลิตการแปรรูปและการตลาดรวมทั้งส่งเสริมสตาร์ทอัพไทย ทั้งนี้จะมีการจัดตั้ง “ศูนย์เทคโนโลยีแมลง” ภายใต้ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC : Agritech and Innovation Center) โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรฯ กับอีกอย่างน้อย 4 มหาวิทยาลัยได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวมทั้งมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ กระบวนการผลิต การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งแบบสด แช่แข็ง ทอด คั่ว หรือบรรจุกระป๋อง รวมถึงทำเป็นผงบด เพื่อเป็นส่วนผสมในการทำเบเกอรี่ และแปรรูปเป็นแป้งจำพวกเส้นพาสต้า โปรตีนบาร์ ผงแป้งขนมขบเคี้ยว และ protein shakes ซึ่งกลุ่มประเทศ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา แคนาดา เอเชียตะวันออก ละตินอเมริกา แอฟริกาและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ต่างให้ความสนใจต่อการบริโภคเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ตลาดส่งออกไทยไปต่างประเทศได้รับความนิยมและขยายตัวอย่างรวดเร็วเติบโตถึงร้อยละ 23 ต่อปี โดยเฉพาะ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และ จีน และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค มกอช. ได้ประกาศมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่องการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สำหรับฟาร์มจังหวัด (มกษ.8202-2560) เป็นมาตรฐานทั่วไป นอกจากนี้ประเทศไทยยังสามารถส่งออกผลิตภัณฑ์จังหวัดไปยังสหภาพยุโรปได้ และกฎหมายว่าด้วยการขึ้นทะเบียนอาหารใหม่

(Novel Food) ตลอดจนประเทศเม็กซิโก ถือเป็นตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ รวมทั้ง มกอช. ร่วมกับกรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการขอเปิดตลาดรายการสินค้าผงแป้งจังหวัดและจังหวัดแช่แข็ง (สดตั้ง) ของไทยในเม็กซิโก โดยทำงานร่วมกับสำนักงานแห่งชาติด้านสุขอนามัยความปลอดภัยและคุณภาพของการเกษตรและอาหารของเม็กซิโก หรือ SENASICA

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การผลิตและการใช้ประโยชน์แมลงโปรตีน”

ดำเนินการโดยคณะเกษตรศาสตร์ ภายใต้โครงการพัฒนาการผลิตและใช้โปรตีนจากแมลง เพื่อเป็นแหล่งวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์ของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหา เยี่ยวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีผู้เข้าร่วมอบรมประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาและเลี้ยงไก่ ณ หมวดแมลงอุตสาหกรรม ม.ขอนแก่น เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมอาชีพและพัฒนาการผลิตโปรตีนทดแทนจากแมลงใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายอาหารสัตว์ ทั้งนี้สืบเนื่องจากพบว่าต้นทุนการผลิตสัตว์บกหรือสัตว์น้ำประมาณ 70% ของปัจจัยการผลิตทั้งหมดเป็นค่าอาหารเลี้ยง โดยปลาปนถูกใช้เป็นวัตถุดิบหลักที่เป็นแหล่งโปรตีนสำคัญในการผลิตอาหารสัตว์ แต่ความต้องการมีจำนวนมากขึ้นทุกปี ประกอบกับวิกฤติการณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้ปลาปนมีปริมาณไม่เพียงพอ และมีราคาสูงขึ้น ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ ดังนั้นปัจจุบันการใช้โปรตีนจากแมลงเป็นวัตถุดิบโปรตีนทางเลือกในการผลิตอาหารสัตว์ จึงได้รับความนิยมแมลงโปรตีนหรือ Black Soldier Fly เป็นหนึ่งในแมลงที่มีศักยภาพซึ่งตัวแมลงมีคุณค่าทางโภชนาการต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบัน ม.ขอนแก่น ได้มีการศึกษาวิจัยด้านแมลงโปรตีนหรือ Black Soldier Fly เพื่อการใช้ประโยชน์จากแมลงในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้กำจัดขยะอินทรีย์ การใช้เป็นแหล่งโปรตีน ในการผลิตอาหารสัตว์ การผลิตสารต้านเชื้อจุลินทรีย์ที่ก่อโรคในสัตว์ เป็นต้น และได้นำมาขยายผลช่วยให้การจัดโครงการครั้งนี้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ในเรื่องการผลิตและการใช้ประโยชน์จากแมลงโปรตีน และสามารถนำไปใช้ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายอาหารสัตว์ หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สำหรับเป็นอาหารสัตว์เศรษฐกิจอื่น ๆ เพื่อสร้างรายได้ สำหรับกลุ่มเป้าหมายของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนี้ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา และเลี้ยงไก่ กลุ่มที่หนึ่ง จากทั้งหมดจำนวน 300 คน จากจังหวัดขอนแก่น อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ มหาสารคาม และสุรินทร์ แต่ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงแบ่งการฝึกอบรมเป็น 9 ครั้งๆ ละไม่เกิน 40 คน โดยผู้เข้าร่วมฝึกอบรมครั้งนี้เป็นกลุ่มเกษตรกร ผู้เลี้ยงไก่ จากอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น และเกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมอบรมการทำน้ำหมักเพื่อไล่แมลงวันในปลาแดดเดียวให้ได้มาตรฐาน

ดำเนินการโดยสำนักบริการวิชาการ และอาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี และนักศึกษา เพื่อจัดอบรม “การทำน้ำหมักและการผลิตปลานิลแดดเดียวให้ได้มาตรฐาน” ณ กลุ่มวิสาหกิจปลานิลแดดเดียว บ้านห้วยชัน ตำบลศิลา อำเภอเมือง จ.ขอนแก่น เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 เนื่องจากกลุ่มผู้ผลิตปลานิลแดดเดียวประสบปัญหาตากปลาแล้วมีแมลงวันมาตอมและไข่ใส่ปลาที่นำไปตาก ทำให้เกิดหนอนได้ ความรู้จากการอบรมในครั้งนี้นอกจากการทำน้ำหมักเพื่อไล่แมลงวัน ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ด้วย

โครงการแปลงผักปลอดภัย มหาวิทยาลัยมีสุข

เป็นโครงการที่บุคลากร สำนักงานอธิการบดี ร่วมใจกันปลูกพืชผักตามฤดูกาลตลอดปี และมีผลผลิตนำมาแบ่งปันกัน ในปี 2564 ได้มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2564 โดยได้ปลูกต้นถั่วลิสงเมื่อปลายฤดูหนาว เพื่อเก็บผลผลิตในต้นฤดูฝน ปลูกแบบปลอดสารพิษ ในพื้นที่แปลงผักบริเวณข้างอาคารสิริคุณากร หลังจากเก็บเกี่ยวถั่วลิสงแล้ว ได้ช่วยกันนำไปล้างให้สะอาด และนำไปต้มให้สุกเป็นถั่วลิสงต้ม นำไปแจกจ่ายให้กับทุกหน่วยงานภายใต้สำนักงานอธิการบดี จะเห็นได้ว่าโครงการ “แปลงผักปลอดภัยมหาวิทยาลัยมีสุข” เกิดเป็นภาพความร่วมมือของทุกคนที่มาทำกิจกรรมเพื่อลดความตึงเครียดในการทำงาน ผลผลิตที่ปลูกหมุนเวียนกันตลอด

ทั้งปีได้ถูกเก็บเกี่ยวเพื่อแบ่งปัน ไม่ได้แค่ปลูกผัก แต่ถือว่าได้ปลูกความรัก ความผูกพันระหว่างบุคลากรด้วยกัน เมื่อผลผลิตพร้อมเก็บเกี่ยวจึงเป็นเหมือนงานพบปะที่ทุกคนเฝ้ารอคอย นอกจากนี้ยังเป็นโครงการที่ทำให้บุคลากร สำนักงานอธิการบดี ได้พัฒนาตนเองร่วมกัน สามารถทำงานได้อย่างมีความสุขนำไปสู่การทำงานขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวหน้า

โครงการอบรมอาชีพชุมชน

วันที่ 14 ตุลาคม 2564 คณะทำงาน U2T คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำบลโนนหัน อำเภอุมพแพ จังหวัดขอนแก่น นำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผากจิต ปาลินทร์ ผู้ประสานหลักโครงการ ภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบลสร้างรากแก้วให้ประเทศ: U2T) ได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมการทำแซนด์วิชโบราณส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยมีเยาวชนและประชาชน รวมไปถึงกำนันตำบลโนนหัน และผู้ใหญ่บ้าน สนใจเข้าร่วมทำกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมอาชีพการทำแซนด์วิชโบราณ เพื่อสร้างเสริมอาชีพ เพิ่มรายได้ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ณ อาคารเอนกประสงค์ วัดอัมพวัน ตำบลโนนหัน อำเภอุมพแพ จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้จำนวนมาก สืบเนื่องจากการได้มีการลงพื้นที่สำรวจความต้องการของประชาชนในชุมชน ทั้ง 10 ชุมชน แล้วนำข้อมูลมาสรุปและจัดทำโครงการเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และสนองความต้องการอย่างแท้จริงของประชาชน

กิจกรรมการฝึกอบรมเริ่ม เวลา 09.30 น. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผากจิต ปาลินทร์ แนะนำโครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพการทำแซนด์วิชโบราณ บรรยายแหล่งซื้อวัสดุและอุปกรณ์ การคำนวณต้นทุน รายละเอียดเทคนิคในการทำซอลแซนด์วิช วิธีการทำให้แซนด์วิชน่าซื้อ น่าสนใจ ตัวอย่างบรรจุภัณฑ์และรูปแบบการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

กิจกรรมต่อไปได้ให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ชิมน้ำซอสแซนวิสโบราณที่คณะผู้ฝึกอบรมได้จัดเตรียมไว้ตามสูตรมาตรฐานให้ทุกคนร่วมพิจารณา สี รสชาติ กลิ่น เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสูตรน้ำซอสร่วมกัน หลังจากนั้นได้ร่วมกันสรุปความต้องการ สี รสชาติ กลิ่น ของน้ำซอส พิจารณา ปรับลด หรือเพิ่มเครื่องปรุงบางส่วน เพื่อให้ได้รสชาติที่ต้องการ และเริ่มลงมือสาธิตได้การทำน้ำซอสแซนวิสโบราณเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชาวบ้านและผู้เข้าร่วมอบรม แล้วจึงให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเริ่มกิจกรรมการทำน้ำซอสแซนวิสโบราณโดยวิธีการทำมีคณะผู้ฝึกอบรมดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ทุกขั้นตอน หลังจากเสร็จสิ้นโครงการได้มีการจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อโครงการ พบว่า ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในภาพรวมในระดับมากที่สุด

U2T คณะเกษตรศาสตร์ มข. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิม และสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ บนฐานความเข้มแข็งของทรัพยากรของกลุ่มและเชื่อมโยงโอกาสทางการตลาดกับแบรนด์ Jutatip เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกอกนก

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการกลยุทธ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผศ.ดร.สุกานดา นาคะปักษิน และผู้รับผิดชอบโครงการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิม และสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ บนฐานความเข้มแข็งของทรัพยากรของกลุ่มและโอกาสทางการตลาดเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจกอกนก ภายใต้การทำงานของโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล) หรือ U2T พื้นที่ตำบลโคกสง่า อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 12 และ 13 ตุลาคม 2564 ที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ผศ.ดร.อรุณี พรหมคำบุตร เป็นผู้ประสานงานตำบล ร่วมกับคุณวิฑูรย์ ไตรรัตน์วงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และ คุณจุฑาทิพย์ ไชยสุระ เจ้าของแบรนด์ Jutatip และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกอกนก บ้านหนองแวงกลาง หมู่ที่ 4 ตำบลโคกสง่า อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

การจัดการฝึกอบรมในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ให้ผู้ประกอบการมีความรู้เรื่องการย้อมสีจากธรรมชาติ 2. พัฒนาสินค้า และผลิตภัณฑ์เดิมให้เกิดมูลค่ามากขึ้นด้วยแนวคิดสร้างสรรค์ และตอบสนองความต้องการผู้บริโภค 3. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับตลาดใหม่ และ 4. ขยายช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยสมาชิกกลุ่มได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากเปลือกของกล้วย เป็น “เปลือกกล้วยบับาน” “กระเป๋าคัดน้ำ” และ “เบาะรองนั่งที่ผสมผสานผ้าและเปลือกที่เหมาะสมกับการนั่งทำงานต่อเนื่องเป็นเวลานาน”

การทอเปลือกเพื่อใช้เองในครัวเรือนเป็นวัฒนธรรมที่คนในภูมิภาคอีสานปฏิบัติมาอย่างยาวนาน สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเปลือกแปรรูปกอกนก (ผลิตภัณฑ์แบรนด์ ลามิล: LAMIL) บ้านหนองแวงกลาง หมู่ที่ 4 ตำบลโคก

สง่า อำเภพล จังหวัดขอนแก่น มีความต้องการที่จะพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา เพื่อสร้างเป็นอาชีพ โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล) หรือ U2T พื้นที่ตำบลโคกสง่า อำเภพล จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมี **ผศ.ดร.อรุณี พรหมคำบุตร** เป็นผู้ประสานงานตำบล จึงได้หารือกันกับกลุ่มและเชิญผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการจัดการการตลาดมาเป็นวิทยากร โดยมีเป้าหมายกิจกรรมเพื่อ

1. พัฒนาให้ผู้ประกอบการมีความรู้เรื่องการย้อมสีจากธรรมชาติ
2. พัฒนาสินค้า และผลิตภัณฑ์เดิมให้เกิดมูลค่ามากขึ้นด้วยแนวคิดสร้างสรรค์ และตอบสนองความต้องการผู้บริโภค
3. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับตลาดใหม่
- และ 4. ขยายช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย **ผศ.ดร.สุกานดา นาคะปักชิน** ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการกลยุทธ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินกิจกรรม **คุณวิฑูรย์ ไตรรัตน์วงศ์** ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และ **คุณจุฑาทิพ ไชยสุระ** เจ้าของแบรนด์ Jutatip และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยทีมวิทยากรได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังนี้

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื้อกบฏบาน และการออกแบบกลยุทธ์

นำโดย **ผศ.ดร.สุกานดา นาคะปักชิน** ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าเดิมให้เกิดมูลค่ามากขึ้น โดยการเอาประสบการณ์ของวิทยากรมาถ่ายทอดจนเกิดพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากกก จากเดิมที่ทำเฉพาะกระเป๋า มาพัฒนาเป็นเสื้อกบฏบาน เพื่อขยายตลาดสู่กลุ่มลูกค้าใหม่ เช่น กลุ่มวัยทำงานที่ชอบตกแต่งบ้าน กลุ่มผู้สูงอายุที่ไปปฏิบัติธรรม เป็นต้น อันจะส่งผลให้กลุ่มกอกนก สามารถมีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย

การอบรมเชิงปฏิบัติการการย้อมสีเส้นใยกกด้วยสีธรรมชาติ

นำโดย **คุณจุฑาทิพ ไชยสุระ** เจ้าของแบรนด์ Jutatip และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับ การย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น เพื่อลดต้นทุนในการใช้สีเคมี และสร้างความปลอดภัยกับผู้ประกอบการ ซึ่งสัมผัสสีอยู่เป็นประจำ อีกทั้งยังไม่สร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม เพราะสามารถนำน้ำจากการย้อมสีกลับมาใช้มารดน้ำต้นไม้ได้ และยังให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาผลิตภัณฑ์ให้มีความคงทนสวยงามอยู่เสมอ

การอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่จากเสื้อกเพื่อรองรับกลุ่มตลาดใหม่

นำโดย คุณวิฑูรย์ ไตรรัตน์วงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับ การพัฒนาสินค้าให้มีความหลากหลายมากขึ้นโดยการนำเอาเศษผ้าที่ถูกมองข้ามมาสร้างสรรค์เพิ่มมูลค่าให้แก่ชิ้นงาน จนกลายเป็นกระเป๋าผ้า และเบาะรองนั่งที่ผสมผสานผ้าและเสื้อกที่ออกแบบให้เหมาะสมกับการนั่งทำงานต่อเนื่องเป็นเวลานาน เพราะมีร่องลึกกระจายน้ำหนักของผู้นั่งได้ดี และมีช่องว่างทำให้มีการถ่ายเทอากาศได้ดี ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผู้ที่ต้องนั่งทำงานต่อเนื่องเป็นเวลานาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ที่นำทักษะความสามารถในการตัดเย็บของสมาชิกกลุ่ม จากเดิมที่เคยทำงานใน

โรงงานเย็บผ้าของเสื้อผ้ายี่ห้อต่างของต่างประเทศ แต่เกษียณอายุแล้วกลับมาสู่ชุมชนของตนเอง ร่วมกับวัดอุทัยธรรมชาติที่มีในชุมชน ผสมผสานกับภูมิปัญญาเดิมในการผลิตเสื้อก และต่อยอดด้วยแนวคิดและกลยุทธ์ทางการตลาดที่เชื่อมกับความต้องการและปัญหาของผู้บริโภค (Customer's pain point) กับแบรนด์ Jutatip ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในงานย้อมและออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าระดับแนวหน้าของประเทศ ในรูปแบบ Joint venture โดยนำจุดแข็งของสองแบรนด์ คือ Jutatip และ LAMIL ผ่านกลยุทธ์ Collaboration Marketing เกิดเป็นเบาะนั่งจากผ้าฝ้าย โดยมีพื้นรองเป็นเสื้อก ซึ่งจะทำให้สินค้าของชุมชนมีการเชื่อมโยงกับการตลาดที่เป็นงานฝีมือระดับแนวหน้าสามารถเชื่อมโยงกับผู้บริโภคที่ให้คุณค่าในผลิตภัณฑ์งานฝีมือที่มีความประณีตได้อย่างตรงกลุ่มเป้าหมาย โดยทั้งนี้ผู้ประกอบการกำลังอยู่ระหว่างการผลิต และจะจำหน่ายผ่านตลาดออนไลน์ต่างๆ ทั้งทาง Shopee , Lazada , LineOA, และ Facebook ต่อไป จากการติดตามการดำเนินงานของกลุ่มในวันที่ 19 ตุลาคมที่ผ่านมา คุณลามิต อุตฤทธิ หัวน้ำกลุ่มกอนกได้กล่าวว่า “การเข้าร่วมการอบรมครั้งนี้ มีประโยชน์มาก ได้รู้สิ่งต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น การย้อมสีจากธรรมชาติ และการสอนทำผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่สร้างความเชื่อมั่น ทำให้เราและคนในกลุ่ม มีแรงใจในการผลิตชิ้นงานเพิ่มมากขึ้น รู้สึกว่ามันต้องขายได้ ทั้งยังได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเอง กับวิทยากร ทำให้รู้สึกดีมากตลอดการอบรม”สุดท้ายนี้โครงการฯ ขอขอบคุณ คุณวิฑูรย์ ไตรรัตน์วงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และ คุณจุฑาทิพ ไชยสุระ เจ้าของแบรนด์ Jutatip ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ในการจัดการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมในครั้งนี้ นอกจากนี้จะช่วยพัฒนาสินค้าภายในกลุ่มแล้ว ยังเป็นการสร้างองค์ความรู้และทักษะใหม่ๆ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถนำไปต่อยอดและ ถ่ายทอดความรู้ที่ได้แก่ผู้ที่ไม่ได้มาเข้ารับการอบรมในครั้งนี้ จนเกิดเป็นความยั่งยืนในพื้นที่ต่อไป

